

Motion till riksdagen

1987/88:Fö427

av Sigge Godin (fp)

om lokalisering till KA 5 av arméns
luftvärnsutbildning för nedre Norrland

Försvarsmaktens inriktning är att hela Sverige skall försvaras. Norra Sverige har ur försvarssynpunkt ett mycket viktigt strategiskt läge. Nedre Norrlands försvar måste framför allt ses i sammanhang med ett angrepp mot hela norra Sverige. I det sammanhanget är det av utomordentlig vikt att järnvägar och vägar kan hållas öppna genom mellersta Norrland och upp till övre Norrland.

Befolkningens bosättning är koncentrerad till mellersta och södra delarna av landet under det att norra Sverige är glesbefolkat. Vid hot om invasion av övre Norrland måste personal, materiel och förnödenheter transporteras från södra Sverige på järnväg eller landsväg till övre Norrland. Dessa transporter måste passera över ett flertal älvar inom södra och mellersta Norrland med broar som är sårbara vid anfall från luften. För skydd av broarna krävs bl. a. luftvärnsförband. Förstärkningar till övre Norrland är helt beroende av mellersta Norrlands förmåga att hålla transportlederna öppna.

För att erhålla effektiva luftvärnsförband (både robot- och kanonluftvärn) inom mellersta Norrland, välutbildade och med möjlighet att i fredstid upprätthålla hög beredskap och med god driftsäkerhet på den elektroniska materielen och med god mobiliserings säkerhet, krävs understöd av ett fredsorganiserat luftvärnsförband inom nedre Norrland. Erfarenhetsmässigt har effekten hos luftvärnsförbanden i nedre Norrland gått ner efter det att Lv 5 i Sundsvall lades ner. Därför finns behov av ett fredsorganiserat luftvärnsförband i södra Norrland. Denna uppfattning delas också av försvarsutskottet och överbefälhavaren som säger "det är önskvärt att ha luftvärnsförband som genom sin utbildning är förtrogna med förhållandena i nedre Norrland". Ett sådant fredsförband kan anslutas administrativt till NK/KA 5 i Härnösand, eller helt ingå i detta förband.

KA 5 i Härnösand ligger vid kusten nära Åstöns skjutfält, tidigare Lv 5:s skjutfält. Skjutfältet har goda utbildningsförutsättningar och goda möjligheter för luftvärnsskjutning. KA 5 har även egna områden för luftvärnsskjutning samt organisation för utbildning och skjutning med luftvärnssystem. Att KA 5 är ett marinförband bör inte vara något hinder för att där förlägga utbildning även av luftvärnsförband ur armén.

Det har i andra sammanhang framkommit att utbildning av värnförband inom armén skulle kunna ske vid KA-förband (frågan har bl. a. behandlats av 1983 års värnpliktskommitté). Över huvud taget bör man eftersträva ett rationellt resursutnyttjande över försvarsgrensgränserna.

1984 års försvarskommitté uttalade:

Det är dock enligt kommitténs mening angeläget att förbandsutbildning utvecklas så att samträning kan uppnås inom bas- och stridsledningsförband dels genom systematisk repetitionsutbildning, dels genom att en ökad grad av förbandsvis omsättning prövas. Övningar på krigsbas är mycket betydelsefulla varför denna typ av utbildning bör öka i omfattning.

Utbildning av luftvärnsförband inom eget militärområde leder till bättre och säkrare samband mellan utbildningsverksamheten och krigsplanläggningen. I dag har nedre Norrland inga luftvärnsenheter förrän efter mobilisering, vilket tidsmässigt betyder dagar i stället för timmar.

Skjututbildning på Åstön alternativt KA 5:s område är billigare än på Lv 7 i Luleå på grund av väsentligt kortare transportsträckor mellan utbildnings- och skjutplats. Repetitionsutbildningen får en direktare koppling till krigsuppgifterna och rådande försvarsplaner vid KA 5. Därmed elimineras komplicerade samråd och en enklare och smidigare hantering erhålles. Med luftvärnsutbildning vid KA 5 förbättras beredskapen. Man får vidare smidigare personalförhållanden, större rekryteringsbas och förbättrade utbildningsförhållanden.

I försvarskommitténs betänkande (FöU 1986/87:11) uttalades bl. a. följande: "Utvecklingen inom luftförsvaret bör enligt försvarsministern inriktas på en tidig utökning av luftvärn med medellång räckvidd. Samtidigt bör den befintliga planeringen för luftvärnets utveckling skyndsamt ses över, bl. a. beträffande robot 70 i mörkversion liksom i fråga om det s. k. bataljonsluftvärnet. Möjligheterna bör prövas att med utnyttjande av befintlig luftvärnsmateriel utöka antalet av de förband som nu får sin spanings- och eldledningsutrustning modifierad. En vidareutveckling av robot 70 till ett system med allväderskapacitet och längre räckvidd bör enligt totalförsvarspropositionen också närmare prövas. — — — Utvecklingen av arméns krigsorganisation på längre sikt behöver, anför försvarsministern, klarläggas inför 1992 års försvarsbeslut."

Försvarsmaktsutredningen bör därför pröva frågan om organiserad grund- och repetitionsutbildning av arméns luftvärnsförband vid KA 5 i Härnösand.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lokalisering av arméns luftvärnsutbildning för nedre Norrland till KA 5 i Härnösand.

Stockholm den 25 januari 1988

Sigge Godin (fp)